

Infectiepreventie wegwijzer

1. Waarom hygiëne bij goede zorg hoort

2. COVID-19

3. Regionale Zorgnetwerken
Antibioticaresistentie (ABR)

4. Tips, Tools & Trainingen

Waarom hygiëne bij goede zorg hoort – 1

Introductie

Hygiënisch werken

Hygiënisch werken is van belang om besmetting met ziekmakende micro-organismen te voorkomen. Streven naar optimale veiligheid, in acht nemend de andere belangrijke waarden in de verpleeghuiszorg, is dan ook een belangrijk onderdeel van het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg. Dat dit extra belangrijk is voor kwetsbare mensen is gebleken uit de COVID-19 pandemie die een grote impact had en heeft in de verpleeghuiszorg. Een belangrijke les die de sector heeft geleerd is dat het hygiëne- en infectiepreventiebeleid continu aandacht nodig heeft en dat - aanvullend op instructies en trainingen – coaching op de werkvloer daarbij helpt.

Hoe kan mijn organisatie werken aan infectiepreventiebeleid?

Het is dus als organisatie belangrijk om continu aandacht te geven aan hygiëne- en infectiepreventiebeleid. Maar hoe organiseer ik dit binnen mijn organisatie? Hoe buig je weerstand om naar veranderbereidheid? Er wordt veel aangeboden op het gebied van hygiëne en infectiepreventie.. Misschien wel zoveel dat u door de bomen het bos even niet meer ziet. In deze 'Infectiepreventie Wegwijzer' wijzen wij u in de goede richting. Deze is gebaseerd op ervaringen van uw collega-zorginstellingen

RISICO ANTIBIOTICARESISTENTIE IN VERPLEEGHUIZEN

ANTIBIOTICARESISTENTIE IS EEN BEDROEGING VOOR DE VOLGENDE REDENEN:

- 1/3 van de antibiotica die in verpleeghuizen wordt gebruikt, wordt niet volgens de richtlijn gebruikt.
- 1/4 van de antibiotica die in verpleeghuizen wordt gebruikt, wordt niet volgens de richtlijn gebruikt.

25.000 TOEGEVOEGDE DODEN

120.000 AFWERKEN

1 OP DE 15 VERPLEEGHUISWONERS IS BESMET MET EEN INFECTIE.

87% VAN DE VERPLEEGHUISWONERS IS BESMET MET EEN INFECTIE.

WAT KAN JIJ DOEN?

VERBODEN INFECTIES DOOR EEN TOEGEVOEGDE ALLEN ALS JE EEN VERPLEEGHUISWONER OF VERPLEEGSTER BENT.

ALLEN ALS JE EEN VERPLEEGHUISWONER OF VERPLEEGSTER BENT.

Infectiepreventie in de verpleeghuiszorg
"Huiselijk, maar niet altijd schoon en veilig"

Uitgever: november 2018

Toezicht infectiepreventie en antibiotikagebruik in de verpleeghuiszorg

Van oktober 2017 tot mei 2018 heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) onderzoek gedaan naar de naleving van de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) in verpleeghuizen. De inspectie heeft verschillende bevindingen gedaan die bij de IGZ in kaart zijn gebracht. Het onderzoek heeft aangetoond dat er nog veel werk is te doen. Bovendien is er nog veel werk te doen op het gebied van de naleving van de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG).

Wat gaat goed?

- Uitvoering** De inspectie heeft vastgesteld dat de meeste verpleeghuizen de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) naleven.
- Regelgeving** De meeste verpleeghuizen hebben de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) in hun beleid opgenomen.
- Beleef** Er is veel aandacht voor de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) in de verpleeghuizen.

Wat moet beter?

- Uitvoering** De inspectie heeft vastgesteld dat de meeste verpleeghuizen de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) niet naleven.
- Regelgeving** De meeste verpleeghuizen hebben de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) niet in hun beleid opgenomen.
- Beleef** Er is nog veel aandacht voor de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) in de verpleeghuizen.

Belangrijke voorwaarden voor goede infectiepreventie

Duurzaamheid Het is belangrijk dat de infectiepreventie in de verpleeghuizen duurzaam is. Dit betekent dat de infectiepreventie in de verpleeghuizen moet worden ondersteund door de directie en de medewerkers.

Plan de Check Act (PCCA) -richtlijn Het is belangrijk dat de infectiepreventie in de verpleeghuizen wordt ondersteund door de directie en de medewerkers.

PCCA -richtlijn Het is belangrijk dat de infectiepreventie in de verpleeghuizen wordt ondersteund door de directie en de medewerkers.

Wat gaat de inspectie doen

- De inspectie gaat de naleving van de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) in de verpleeghuizen controleren.
- De inspectie gaat de naleving van de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) in de verpleeghuizen controleren.
- De inspectie gaat de naleving van de WvG en de Wet op de Geneeskundige Geneeskunde (WvG) in de verpleeghuizen controleren.

Klik!

Waarom hygiëne bij goede zorg hoort - 2

Handige tips & tools

Vernieuwde leeromgeving hygiënisch werken

Door hygiënisch te werken kunt u besmettingen voorkomen in uw locaties. De nieuwe online leeromgeving op leeromgevinghygienischwerken.nl is daarbij een handig instrument.

Klik!

Tips voor handhygiëne in de thuiszorg

Goed je handen wassen is een belangrijk onderdeel het vak als verzorgende of verpleegkundige. In de thuiszorg vraagt het volgen van handhygiëne soms iets meer creativiteit. Charlotte Michels, deskundige infectiepreventie en expert Hygiëne voor Zorg voor Beter laat in [dit artikel](#) zien dat het altijd mogelijk is.

Serious game 'Infectionary'

Vergroot uw kennis over hygiëne en infectiepreventie met de serious game 'Infectionary', ontwikkeld door het team Infectieziekten van GGD Twente. Infectionary vergroot op een leuke manier de kennis van zorgmedewerkers over hygiëne en infectiepreventie. Het spel is gratis beschikbaar voor zorgorganisaties. Klik [hier](#) voor alle informatie over het spel.

Klik!

Klik!

Een goede schoonmaak als basis voor uitbraakmanagement

Om verspreiding vanuit onbekende bron te voorkomen moeten de basismaatregelen van zorg en schoonmaak goed in elkaar zitten. ActiZ sprak met drie deskundigen infectiepreventie over het belang van infectiepreventie. Klik [hier](#) voor het volledige interview.

Ook op Zorg voor Beter is een mooi [artikel](#) te vinden met praktische tips over hygiënisch werken.

Op zoek naar nog meer handige tips en tools? Op ['Zorgvoorbeter.nl'](https://zorgvoorbeter.nl) is een breed aanbod aan tools en activiteiten te vinden.

COVID-19

De recente uitbraken van COVID-19 hebben het belang en de urgentie van infectiepreventie en hygiënisch werken in de ouderenzorg benadrukt. Sinds de uitbraak zijn er verschillende handige tools en kennispagina's verschenen.

Corona onder controle met een verhelderend draaiboek? Ja, het kan!

CareB4, een adviesbureau in de infectiepreventie, heeft met de ervaringen die ze de afgelopen maanden hebben opgedaan, een digitaal coronadraaiboek ontwikkeld. Het draaiboek kan op iedere organisatiestructuur en proces afgestemd worden en maakt gebruik van een handige kleurcode. Klik [hier](#) voor meer informatie over het draaiboek of kijk het [filmpje](#) waarin u in 5 minuten wordt meegenomen in de werking en toepassingen van het draaiboek.

Klik!

Waardigheid en trots op locatie

Op de website van Waardigheid en trots op locatie vind je een verzameling van verschillende hulpmiddelen. Onder andere de volgende instrumenten zijn daar te vinden:

1. [CoronaAudit](#): een hulpmiddel voor locaties, afdelingen, teams van verpleeghuizen om te checken of de inhoud en de voorwaarden voor goede coronazorg geregeld zijn.
2. [Coronaladder](#): een hulpmiddel voor teams en individuele zorgmedewerkers om snel inzichtelijk te hebben welke coronamaatregelen en werkafspraken gelden in specifieke situaties.
3. [Teamreflectie](#): een hulpmiddel voor het zo vroeg mogelijk ondersteunen van medewerkers om gezond te blijven. Dit voorkomt tevens uitval op de langere termijn.

Wist u dat er de afgelopen maanden veel onderzoek is gedaan naar COVID-19 en de ouderenzorg?

Bijvoorbeeld naar presymptomatische transmissie van COVID-19 in verpleeghuizen. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Regionale Zorgnetwerken Antibiotica-resistentie ABR

Een Regionaal Zorgnetwerk ABR is een samenwerkingsverband tussen verschillende zorginstellingen, organisaties en zorgprofessionals in een regio. Hun doel is antibioticaresistentie te voorkomen en verspreiding van micro-organismen te bestrijden op regionaal niveau. Infectiepreventie is een belangrijk instrument hierbij. Dus ook hiervoor kunt u terecht bij de ABR zorgnetwerken!

Stimuleringsfonds

Veel regionale ABR zorgnetwerken bieden een stimuleringsfonds. Wilt u een **audit** laten uitvoeren, **intervisie**, een **inspiratie-dag** of een **training** voor contactpersonen infectiepreventie organiseren? Ga dan naar de website van het ABR zorgnetwerk bij u in de buurt. Zie bijvoorbeeld de [website van ABR Zorgnetwerk LINK](#) voor meer informatie.

Regionaal aanbod

Ook op regionaal niveau bieden de zorgnetwerken diverse activiteiten en tools. Zo worden er bij het ABR Zorgnetwerk Noord Nederland [multidisciplinaire werkbezoeken](#) gebracht aan instellingen voor intramurale verpleegzorg. Worden er diverse [webinars](#) georganiseerd door het Gelderse netwerk GAIN en organiseerde Zorgnetwerk Zuidwest-Nederland haar eigen [regionale Infectiepreventieweek](#).

Klik [hier](#) voor meer informatie over de Regionale Zorgnetwerken ABR, of bezoek één van de regionale websites voor een overzicht van alle activiteiten.

Regionale Zorgnetwerken - 2

IPA, opleiding tot Infectiepreventie Adviseur

De Zorgnetwerken LINK, Utrecht en Holland West bieden de IPA opleiding aan. Dit is een training verander- en projectmanagement voor Contactpersonen Infectiepreventie. Zij kunnen zo de verlengarm worden van de Deskundige Infectiepreventie of de Specialist Ouderengeneeskunde. Vraag bij uw eigen zorgnetwerk naar soortgelijke mogelijkheden. Klik hieronder voor een voorbeeld van Zorgnetwerk LINK.

Aanleiding aanbieden van LINK opleiding tot Infectiepreventie Adviseur (IPA)

In 2019 heeft LINK met succes gehoor gegeven aan de roep van netwerkpartners inzake een training veranderen en projectmanagement voor contactpersonen infectiepreventie (CIP). Deze functionarissen krijgen tools en kennis aangereikt om een verandering op gebied van infectiepreventie door te voeren op hun locatie. Echter, dan is niet gegarandeerd dat de verandering in de hele organisatie is doorgevoerd en geborgd. Een oplossing om dit te realiseren zou het opleiden van een eigen zorgverlener tot een IPA kunnen zijn als verlengarm van de DI en specialist ouderengeneeskunde (SO). De IPA wordt vakhoudelijk begeleid door de DI en neemt werkzaamheden gedeeltelijk of geheel uit handen van de DI. De IPA kan begeleiding bieden aan contactpersonen infectiepreventie en ambassadeurs infectiepreventie en positioneert zich zo als een spin in het web van infectiepreventie binnen de gehele organisatie.

Door de coronapandemie is de vraag vanuit de VVT, GGZ en gehandicaptenzorg naar de ambassadeurstraining verhoogd. De IPA opleiding is hier een mooie aanvulling op, omdat de combinatie van deze twee functionarissen beter in staat is infectiepreventie binnen de muren van de instelling goed in te bedden. LINK heeft dan ook besloten om eerder dan gepland een IPA opleiding aan te bieden.

Kosten en accreditatie

LINK biedt de training kosteloos aan voor zijn Limburgse netwerkpartners met een maximum van 2 personen per organisatie (€ 1.299 per persoon). Indien er na aanmelding een afmelding plaatsvindt, brengt LINK € 250 in rekening indien de opleiding nog niet is gestart. Indien verandert start aan de opleiding maar vroegtijdig afbreekt, wordt aan de deelnemende organisatie een terugbetaling van 50% gevraagd. LINK zal in beide gevallen het volledige bedrag moeten betalen aan de opleidingsinstelling.

Digitaal deelname is overigens een optie en indien een deelnemer een keer niet kan deelnemen, heeft dit geen gevolgen voor het goed afronden van de opleiding.

Deze training is door het kwaliteitsregister V&V geaccrediteerd voor minimaal 28 punten, bij aanwezigheid op alle dagen.

Instrumenten en studiebelasting

Om deel te kunnen nemen is een afgeronde HBO opleiding of een afgeronde CIP opleiding of een aantoonbaar deskundisme op HBO niveau nodig.

Naast de 5,5 dag waarop de training plaatsvindt dient rekening gehouden te worden met een huiswerk belasting van circa 20 uur en het uitvoeren van een audit.

Doelstelling en inhoud training

Tijdens deze 5,5 daagse training krijgt de IPA kennis van infectiepreventie en kwaliteitsinstrumenten en worden vaardigheden aangereikt om deze tools succesvol te hantieren bij verandertrajecten. De training wordt gegeven door deskundigen infectiepreventie (geaccrediteerd en met vergelijkbaar ervaring), een kwaliteitscoördinator en communicatiedeskundigen met een ruime deskundigheid op het gebied van infectiepreventie en verandertrajecten. Tijdens deze training kunnen onder andere de volgende items aan bod:

Klik!

Webinar 'Waarom doen ze niet gewoon wat ik zeg'.

Een in afstemming met LINK ontwikkeld webinar voor Contactpersonen Infectiepreventie. Over hoe zij samen met hun team aan gedragsverandering kunnen werken. Het webinar sluit aan op het inspiratie-programma 'samen werken aan infectiepreventie'. Voor meer informatie over dit webinar kijk dan hier.

26 november 2020

webinar: Gedragsverandering en Infectiepreventie; hoe neem je je collega's daarin mee?

Home - Actueel - Webinar: Gedragsverandering en Infectiepreventie; hoe neem je je collega's daarin mee?

De webinar 'Waarom doen ze niet gewoon wat ik zeg?' gaat over hoe jij samen met je team kunt werken aan gedragsverandering op het gebied van infectiepreventie.

Als contactpersoon infectiepreventie ben je enthousiast over hygiënisch werken en infectiepreventie. Je weet er ook veel van al is dit praktisch te maken vaak lastig om het team gemotiveerd te krijgen. Vraag jij je ook regelmatig af waarom je collega's niet gemiddeld doen wat je zegt?

Eigenlijk is het niet zo gek dat het vaak mis gaat. Infectiepreventie vraagt namelijk om nieuw gedrag van heel veel mensen. Gedrag veranderen en verhouden is meestal meer zwaar niet eenvoudig. Terwijl er nu je weet wat je moet doen om mensen te motiveren. In deze webinar leer je wat helpt om gedrag te veranderen en wat te houden en welke rol jij als sleutelfiguur hierbij speelt.

Leerdoelen

Na het bekijken van de webinar:

Tips, Tools & Trainingen

Naast het online aanbod op de kennisplatforms en regionale zorgnetwerken, zijn er op het gebied van infectiepreventie een breed scala aan (intensieve) trainingsprogramma's te vinden. We lichten er hier een aantal voor u uit.

STIP (Stichting Trainingen Infectie Preventie) verzorgt diverse infectiepreventie trainingen gericht op o.a. de verpleeghuiszorg. Nicole Rond en Thierry Louter, kwaliteitsadviseurs bij Surplus, vertelde ons over hun ervaringen met infectiepreventie en hun training bij STIP. Klik [hier](#) voor het interview.

ZIP company is specialist in het begeleiden van veranderprocessen in de ouderenzorg. Naast hun ervaring in samenwerking met professionals, hebben ze een actieve rol gehad in het programma 'aanpak antibioticaresistentie in verpleeghuizen'. Ze bieden o.a. een **in-company programma** voor contactpersonen infectiepreventie.

Klik!

Zorg voor infectiepreventie zet zich in voor educatie m.b.t. infectiepreventie voor zorgmedewerkers en vrijwilligers. Kijk bijvoorbeeld eens hier voor meer informatie over de **e-learning basishygiëne** voor professionals in de langdurige zorg.

Klik!

An advertisement for an e-learning module. The top part has the title "E-learning basishygiëne voor professionals in de langdurige zorg." and a small red logo. Below the title, there is a paragraph of text. The middle part is divided into two columns: the left one says "Online training en educatie in samenwerking met: Tjuep" and the right one says "E-learning Hygiëne Basismodule voor professionals in de zorg" with a phone number and "Vraag nu uw demo aan!". The bottom part contains a list of topics: "Beveiligingsplan - Persoonlijke Hygiëne - Inhoudshygiëne - Medische beschermingsmiddelen - Reiniging en desinfectie - Afval en urine en feces - Ontvang met veiligheid en/of niet - Bijeenkomst - Verpleeghuiszorg". At the bottom, there is a logo for "ZORG VOOR INFECTIEPREVENTIE" and the website "zip.nl".

Gedragsverandering... nog niet zo eenvoudig

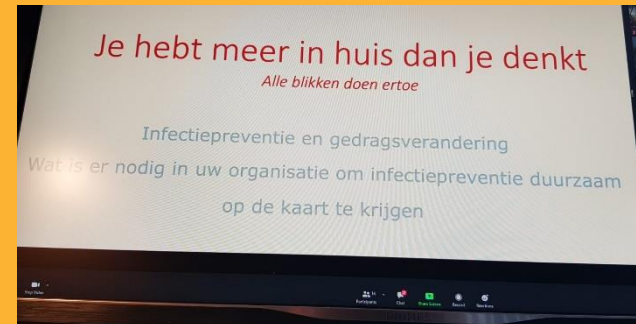

In veel organisaties zijn er medewerkers die infectiepreventie als aandachtsgebied hebben. Met passie, betrokkenheid en inhoudelijke kennis proberen zij het thema in hun team(s) op de kaart te zetten. Toch verloopt dat niet altijd even soepel. Met teleurstellingen en frustraties tot gevolg. Herkenbaar?

Systematisch werken aan gedragsverandering in teams vraagt meer. Een goede structuur en goede voorwaarden. En kennis over welk gedrag en werkvormen je kunt inzetten om het gedrag van het team te beïnvloeden. Laat uw kartrekkers niet zwemmen maar help ze op weg.

Werksessie 'je hebt meer in huis dan je denkt'

Hoe staat de organisatie ervoor op het gebied van infectiepreventie na een jaar vol aandacht voor Corona? Samen met ZiP company werkt ActiZ aan een methode om in organisaties kennis en kunde te bundelen waar zeven leden aan mee werken. In een actieve bijeenkomst met alle betrokkenen in de organisatie wordt vanuit ieders perspectief bekeken wat er geleerd kan worden van het afgelopen jaar. En wat dit moet betekenen voor de aanpak en het beleid van infectiepreventie, nu en in de toekomst. Aanvullend hierop vormen de 7 deelnemende organisaties een lerend netwerk met elkaar.

Impressie van de eerste werksessie 'Je hebt meer in huis dan je denkt' digitaal.

Met speciale dank aan:

Desiree Nulens (Envida)

Nicole Rond (Surplus)

Thierry Louter (Surplus)

Simone Krooshof

Jolande Nelson-Melching

Charlotte Michels

Simone Schoffeleers

Heeft u tips of opmerkingen?

Heeft u tips, andere praktijkvoorbeelden of opmerkingen? Die horen wij graag! De Wegwijzer Infectiepreventie is een levend document, voor en door leden. Neem dan contact op met Veronique Tubée via v.tubee@actiz.nl.